

МЕДВЕ́ДЬ Левко Іванович (05(18). 06. 1905, с. Чорна Гребля Гайсин. пов. Кам'янець-Поділ. губ., нині М'якохид Бершад. р-ну Вінн. обл. — 22. 02. 1982, Київ) — лікар-гігієніст. Дід [Володимира](#) та [Ксани](#) Медведів. Доктор медичних наук (1962), професор (1962), академік АМН СРСР (1969). Заслужений діяч науки УРСР (1965). Премія ім. Ф. Ерісмана АМН СРСР (1982). Державні нагороди СРСР. Закін. Вінн. хім.-фармацевт. (1927), Київ. мед. (1939) інститути. Працював дир. Вінн. мед. інституту та зав. міського відділу охорони здоров'я (1932–33), зав. Київ. обл. відділу охорони здоров'я (1935–36); дир. (1941–44) та завідувач кафедри гігієни праці і профес. захворювань (1943–52) Київ. мед. інституту; дир. Київ. НДІ гігієни праці і профес. захворювань (нині Інститут медицини праці НАМНУ, 1952–64); засн., перший дир. (1964–82) ВНДІ гігієни і токсикології пестицидів, полімерів і пластич. мас (нині Наук. центр превентив. токсикології, харч. та хім. безпеки ім. М., Київ). Перший заст. Нар. комісара охорони здоров'я УРСР (1936–37), заст. Міністра охорони здоров'я УРСР (1945–47). Міністр охорони здоров'я УРСР (1947–52). Голова Наук. товариства гігієністів УРСР (1966–80). Один із засн. нового напрямку профілакт. медицини — гігієни і токсикології пестицидів та полімер. матеріалів. Вивчав токсикол. властивості

етилмеркурхлориду та етилмеркурфосфату, питання гігієни с.-г. праці та профес. захворювань. Автор класифікації пестицидів. Ініціатор уніфікації методів токсикол. оцінки пестицидів. Започаткував дослідження ембріотоксич., тератоген., мутаген., гонадотоксич., алергіч. і канцероген. властивостей пестицидів. З ініціативи М. розпочато впровадження автоматиз. системи контролю залишків пестицидів в об'єктах довкілля та продуктах харчування. Науково обґрунтував заборону використання ДДТ та ін. стійких хлоров. вуглеводнів у с. госп-ві. Встановив закономірності залежності токсич. властивостей пестицидів від хім. структури й особливостей біол. дії; досліджував патогенез інтоксикацій, розробляв заходи профілактики. У Києві на будинку, де мешкав М., та на фасаді Наук. центру превентив. токсикології, харч. та хім. безпеки встановлено мемор. дошки.

Основні праці

Токсикологія деяких органічних сполук ртуті (етилмеркурхлорид і етилмеркурфосфат). К., 1946; Гігієна сільськогосподарської праці. К., 1955; Гігієна труда при применении инсектофунгицидов в сельском хозяйстве. Москва, 1958; Книга о здоровье тружеников села. Москва, 1963; Справочник по пестицидам (гигиена применения и токсикология). К., 1977; Гигиена труда в сельскохозяйственном производстве: Руководство. Москва, 1981 (співавт.).

Рекомендована література

1. Павлов А. В., Каган Ю. С. Роль академика Л. И. Медведя в развитии сельскохозяйственной токсикологии // Гигиена применения, токсикология пестицидов и полимер. материалов. К., 1983. Вып. 13;
2. Павлов А. В. и др. Л. И. Медведь (1905–1982). Москва, 1990;
3. Гончарук Е. И. и др. Академик Лев Иванович Медведь (К 90-летию со дня рожд.) // ГиС. 1996. № 2;
4. Л. Медведь: Спогади сучасників: До 100-річчя від дня народж. К., 2005.

[Ю. І. Кундієв](#)

Бібліографічний опис:

Медведь Левко Іванович / Ю. І. Кундієв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-67393>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).